

In de haarvaten van de maatschappij

Maatschappelijk jaarverslag 2016

Inhoudsopgave

	Voorwoord	3
1.	Werkpas Holding b.v. Onmisbare partner in het sociaal domein	4
2.	Pasmatch Personeelsdiensten b.v. Re-integratie en arbeidsbemiddeling Interview partner: Daniëlle Oene Interview medewerker: Monique Kooijman	6 7 10
3.	Werkdag b.v. Dagbesteding gericht op persoonlijke ontwikkeling Interview partner: Debby de Graaf Interview medewerker: Ronald Kaandorp	12 13 15
4.	Leerwerkbedrijven Kennemerland b.v. Perspectief voor risicojongeren Interview partner: Govert van Bezooijen Interview medewerker: Renée Heijne	18 21 23
5.	Werkbedrijf Haarlem b.v. Kringloopcentra en buurtbedrijven Interview partner: Kasper Beek Interview medewerker: Monique Raatsie	24 25 29
	Colofon	30

Voorwoord

Per 1 januari 2015 is Werkpas Holding b.v. een zelfstandig bedrijf. Hierin zijn alle niet-WSW-gebonden bedrijfsactiviteiten van het 'oude Paswerk' ondergebracht. Werkpas Holding b.v. heeft vier werkmaatschappijen die actief zijn op het snijvlak van WMO, Participatiewet, Jeugdwet en onderwijs. Het bedrijf staat daarmee in midden in de samenleving van de regio Zuid-Kennemerland ofwel 'in de haarvaten van de maatschappij'.

Werkpas Holding b.v. is eigendom van de gemeenten Haarlem (90%) en Zandvoort (10%). Maar het is nadrukkelijk onze wens dat elke – onder de holding vallende – werkmaatschappij voor alle gemeenten binnen de hele regio Zuid-Kennemerland werkt en blijft werken. Dat gebeurt op zakelijke basis, maar niet minder bevlogen dan in het verleden het geval was en dan voor de eigenaarsgemeenten gebeurt.

De start van Werkpas Holding b.v. is goed verlopen. Wij geloven in de kwaliteit en de continuïteit van de dienstverlening op de beleidsgebieden. Wij geloven ook in de samenhang van de verschillende beleidsgebieden. En wij zijn blij met de budgetneutrale exploitatie van Werkpas Holding b.v.

Graag bieden wij u het tweede Maatschappelijk jaarverslag van Werkpas Holding b.v. aan. Wij willen u hiermee graag informeren over de breedte van de bedrijfsactiviteiten. Alles is gericht op mensen en werk, omdat wij geloven dat werk meer is dan werk. Talenten ontdekken, een sociale werkomgeving bieden, de deuren naar wijken en maatschappij openen en natuurlijk de productieve capaciteiten zo veel mogelijk benutten. Naast veel feiten over alle activiteiten staan in dit verslag interviews met vier bestuurders en praktijkverhalen van zes van onze medewerkers.

Wij hopen dat u met interesse en plezier dit jaarverslag zult lezen. Deel het vooral ook met anderen, want wij willen niets liever dan dat iedereen weet waar de aandeelhouders en al onze medewerkers elke dag voor staan. Niet voor niets hebben wij dit verslag (weer) de titel 'In de haarvaten van de maatschappij' meegegeven.

← Jeroen van Spijk
Wethouder gemeente Haarlem
Voorzitter Aandeelhoudersvergadering

Cees Boon
Algemeen directeur

Gerard Kuipers
Wethouder gemeente Zandvoort
Lid Aandeelhoudersvergadering

1. Werkpas Holding b.v.

Onmisbare partner in het sociaal domein

Actief op snijvlak van Wmo, Participatiewet, Jeugdwet en onderwijs

Werkpas Holding b.v. is per 1 januari 2015 ingericht als een zelfstandige organisatie waarin alle, niet aan de uitvoering van de Wsw gerelateerde activiteiten vanuit het 'oude Paswerk' zijn gebundeld. De oorspronkelijke taken van Paswerk als SW-bedrijf zijn na 1 januari 2015 voortgezet onder de vlag van de Gemeenschappelijke Regeling. De overige taken zijn in Werkpas Holding b.v. ondergebracht.

Vier werkmaatschappijen

Werkpas Holding b.v. bestaat uit de volgende activiteiten en daarvoor ingerichte werkmaatschappijen:

1. Re-integratie en arbeidsbemiddeling (Pasmatch Personeelsdiensten b.v.)
2. Arbeidsmatige dagbesteding (Werkdag b.v. en project 'De Verbeelding').
3. Leren en werken voor kwetsbare jongeren (Leerwerkbedrijven Kennemerland b.v., 'Perspectief').
4. Kringloopactiviteiten en overige activiteiten gericht op een duurzamere samenleving (Werkbedrijf Haarlem b.v., Kringloopwarenhuis Snuffelmug en de buurtbedrijven Haarlem-Oost en Schalkwijk).

Beleidssterreinen

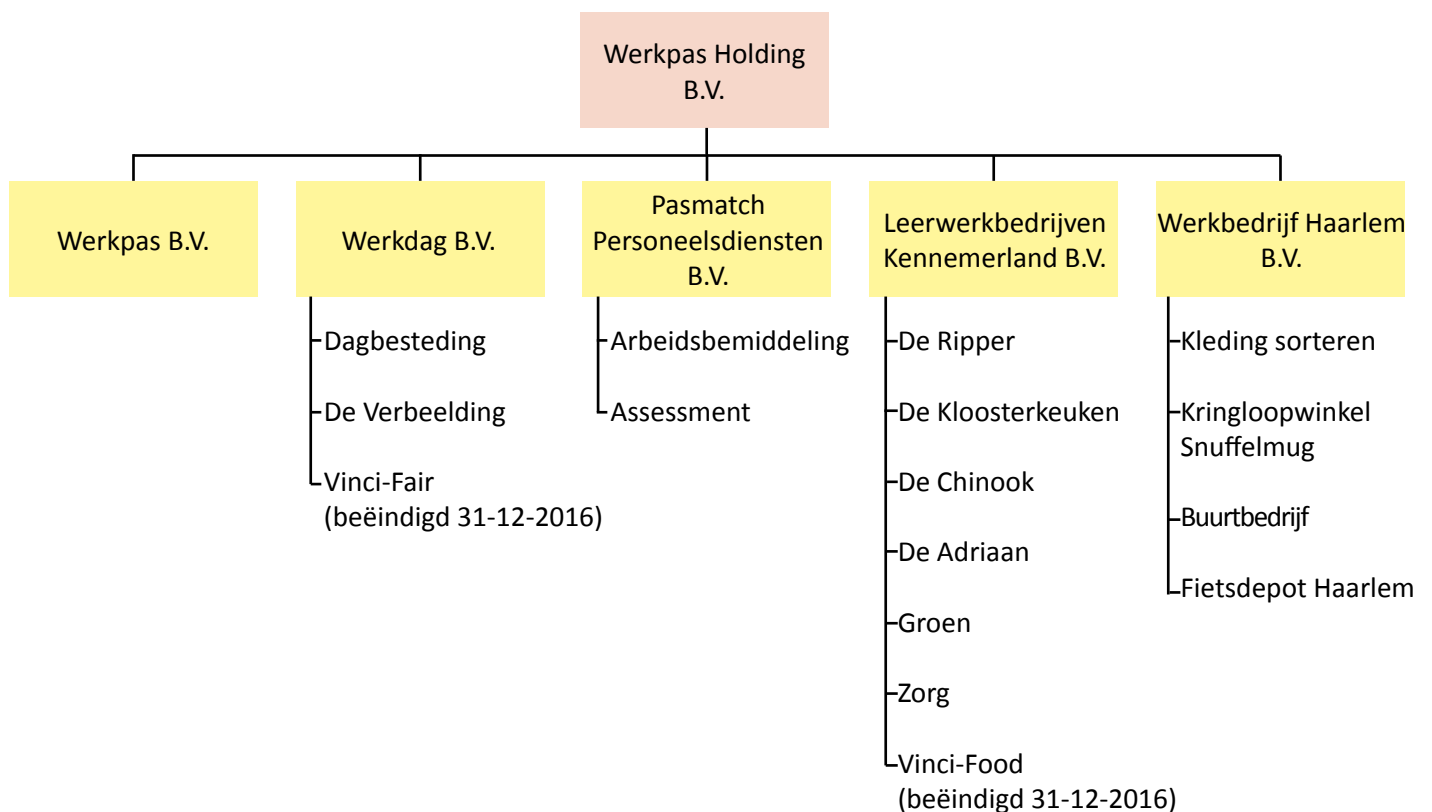
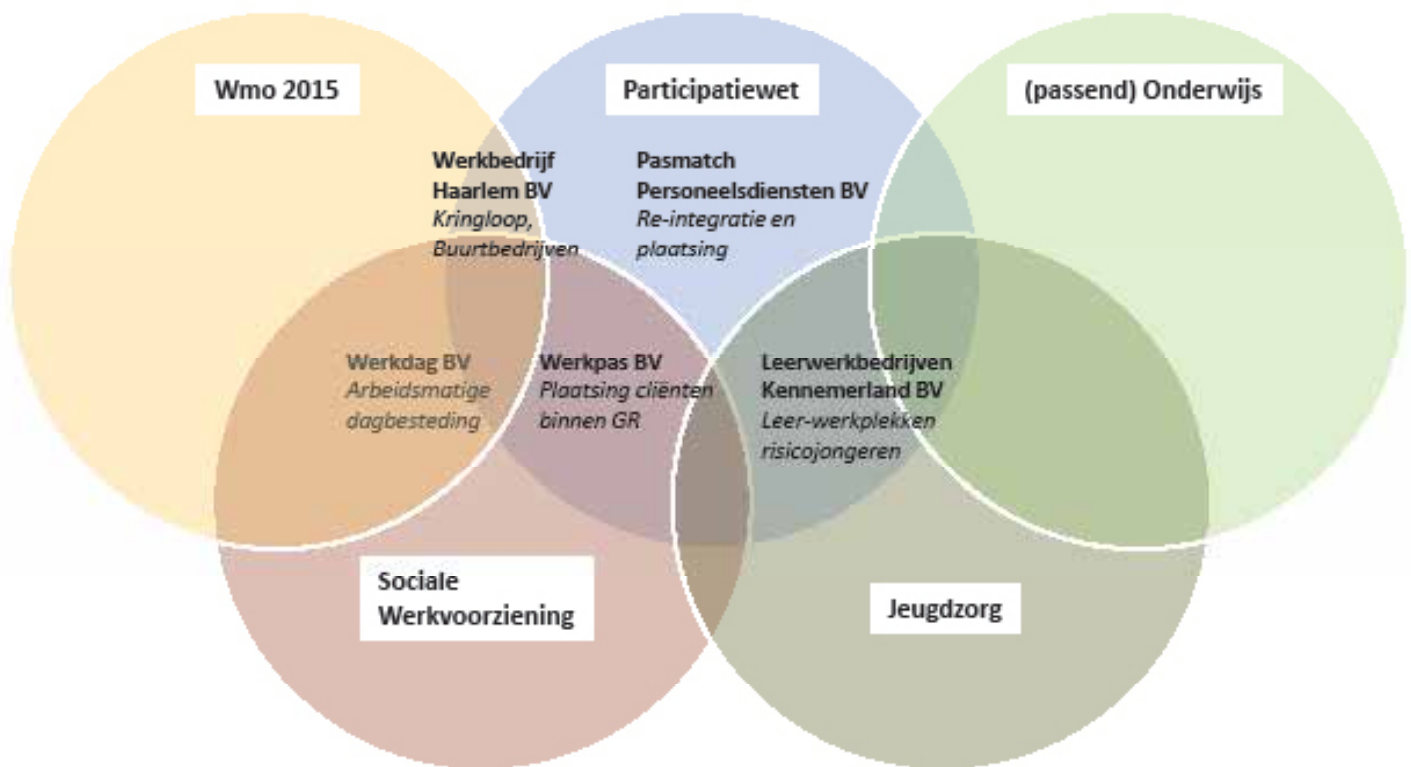
De activiteiten van Werkpas Holding b.v. raken aan (voor gemeenten belangrijke) taken op het terrein van de Participatiewet, de Wmo en jeugdzorg. De werkbedrijven binnen Werkpas Holding b.v. leveren een belangrijke bijdrage aan de recent bij gemeenten neergelegde verantwoordelijkheden als gevolg van de decentralisaties in het sociale domein.

De werkbedrijven richten zich elk op specifieke activiteiten, die naar de aard geschikt zijn voor uiteenlopende doelgroepen binnen het sociaal domein. Afhankelijk van de behoeften van de te bedienen doelgroep, ligt het accent in wisselende verhoudingen op leren, (leren) werken en bieden van zorg.

Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van Werkpas Holding kan als volgt worden weergegeven:

Werkpas Holding vormt de koepel voor een viertal werkmaatschappijen met elk een eigen positionering in het sociale domein en aanvullend Werkpas b.v. als een ondersteunende werkmaatschappij die zich richt op de verloning van niet-Wsw-ers aan de vier overige werkmaatschappijen.

2. Pasmatch Personeelsdiensten b.v.

Re-integratie en arbeidsbemiddeling

Wat doet Pasmatch?

Pasmatch Personeelsdiensten richt zich primair op het bemiddelen naar werk van mensen die nu in een uitkeringssituatie zitten. Activiteiten richten zich zowel op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt als op mensen die relatief beter bemiddelbaar zijn. Mensen met een profiel passend binnen het doelgroepenregister worden bemiddeld naar een garantiebaan. Pasmatch heeft met alle mensen die op de Wsw-wachtlIJst stonden per 1 januari 2015, maar na sluiting van de toegang tot de sociale werkvoorziening niet meer konden instromen, een gesprek gevoerd. Dit was gericht op passende dienstverlening zowel naar werk als richting (arbeidsmatige) dagbesteding. Om zijn taken goed te kunnen uitvoeren heeft Pasmatch baat bij een goed inzicht in wie er in de bekende 'kaartenbakken' zitten. Pasmatch neemt daarom deel aan het poortproces van de gemeenten, zodat mensen die een bijstandsuitkering aanvragen direct geïnformeerd worden over de mogelijkheden op het gebied van re-integratie en ondersteuning bij het zoeken van werk.

Kernactiviteiten betreffen onder meer:

- Jobcoaching
- Jobcarving
- Loopbaancoaching
- Assessments
- Outplacements
- Tweede Spoortrajecten
- Allerlei vormen van opleiding en training.

Hoe doet Pasmatch dit?

Bij Pasmatch meldt de gemeente mensen aan die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Sommige mensen hebben een grote afstand en hebben een lang traject nodig en anderen kunnen met een training of een sollicitatiehulp snel bemiddeld worden. Om voor iedereen een passend traject te hebben heeft Pasmatch twee afdelingen:

1. Diagnose & Advies

Bij deze afdeling vindt de intake en diagnostisering plaats om te bepalen hoe groot de afstand tot de arbeidsmarkt feitelijk is en welke vorm van dienstverlening (begeleiding) noodzakelijk zal zijn. Dit gebeurt vanuit het perspectief van de behoefte van het individu enerzijds en de arbeidsmarkt anderzijds. Er worden producten als assessment, werkstages, arbeidsmarktoriëntatie en diverse workshops (werk-nemersvaardigheden, presentatie, etc.) ingezet om mensen voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

2. Bemiddeling

Deze afdeling werkt voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waarbij de begeleiding is gericht op ontwikkeling (training, scholing, werkervaring) om zo een structurele reguliere plek op de arbeidsmarkt te verwerven. De begeleiding is gericht op groei en vorming met de bedoeling om de aansluiting met de arbeidsmarkt (weer) te vinden. De focus ligt hier dus op maximale uitstroom naar de arbeidsmarkt.

Beide afdelingen werken nauw samen. De instroom van mensen vindt bij beiden organisatieonderdelen plaats. Bij het onderdeel Diagnose & Advies vindt instroom plaats van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Na het traject van Diagnose & Advies kunnen mensen doorstromen naar Bemiddeling. Mensen stromen ook rechtstreeks in bij Bemiddeling als de afstand tot de arbeidsmarkt minder groot is. Zij worden dan aangemeld tijdens de aanvraag voor een Participatiewet-uitkering door de gemeenten. Zo kunnen mensen nog bemiddeld worden voordat ze daadwerkelijk een uitkering zouden ontvangen.

Bij bemiddeling worden empowermenttrainingen en sollicitatietrainingen aangeboden, worden vacaturecentra gehouden en worden mensen bemiddeld door intercedenten. Deze intercedenten zijn ook onderdeel van het WerkgeversServicePunt voor de regio Zuid-Kennemerland en IJmond. Tevens kunnen cursussen en opleidingen onderdeel van het re-integratietraject zijn. Voorbeelden hiervan zijn: VCA-trainingen, Chauffeurspas en heftrucktrainingen.

Pasmatch voert zijn taken uit met totaal 30 medewerkers (25 fte), waarvan de meeste werken in de functies intercedent, loopbaanbegeleider en assessor.

Welke resultaten levert het op?

Pasmatch heeft in 2016 totaal 400 mensen vanuit een uitkering

“Bij het Werkgevers Servicepunt staat de vraag van de werkgever centraal.”

Daniëlle Oene
Manager Werkgeversdiensten
UWV Haarlem

Vier jaar geleden is van overheidswege besloten dat er een samenwerking moest komen tussen het UWV en gemeenten. Veel gemeenten hebben dit belegd bij de voormalige SW-instellingen. Een van de gezamenlijke taken is het zorgdragen voor één publieke ingang voor werkgevers in de arbeidsmarktregio's. Een antwoord op de roep van werkgevers om één aanspreekpunt.

“Zo'n grote verandering gaat niet van de een op de andere dag. Wij hadden eerst politieke beslissingen en beleidskeuzes nodig, voordat we iets konden doen. In het begin moet je elkaar leren kennen en op een lijn komen. Dat kost tijd. De samenwerking is ondergebracht in Werkgevers Servicepunten, verspreid over het hele land.”

In de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond is Haarlem de centrumgemeente en trekker voor de regionale samenwerking. Bij de twee vestigingen van het regionale Werkgevers Servicepunt (WSP) kunnen werkgevers terecht voor informatie, advies en specialistische expertise. “Het UWV werkt in de Werkgevers Servicepunten samen met Pasmatch en IJmond Werkt. In het begin werkten we nog op verschillende locaties, maar twee jaar geleden zijn alle adviseurs werkgeversdiensten van UWV en Pasmatch in Haarlem naar de locatie Zijlsingel gekomen. In de IJmond werd al eerder intensief samengewerkt door adviseurs werkgeversdiensten van UWV en IJmond Werkt op de locatie Stationsplein in Beverwijk.”

De samenwerking heeft alle partijen gedwongen om nog meer en beter te communiceren. “Zoals hoe presenteren we ons? Hoe nemen we de telefoon op? Hoe langer we samenwerken, hoe beter we onze gezamenlijke taakstelling zullen kunnen uitvoeren. Het maakt dan niet meer uit welke uitkering iemand heeft.

Medewerkers zien zichzelf nu als WSP'er en zijn veel breder inzetbaar. Iedereen brengt zijn eigen expertise mee en we leren van elkaar. In de praktijk willen mensen graag samenwerken. Dat is ook beter voor de werkzoekenden.”

“Steeds meer ondernemers vinden vanuit Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen dat iedereen een plaats op de arbeidsmarkt verdient. Vanuit de overheid wordt het ondernemers met subsidies en andere regelingen aantrekkelijker gemaakt om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Samen met Pasmatch en IJmond werkt werken we er hard aan om een passende match te maken. Wij zoeken vraaggericht vanuit de werkgever naar mogelijkheden. Welke klant past het beste bij die werkgever.”

De werkgevers zijn tevreden over het Werkgevers Servicepunt. Waar ze voorheen met verschillende instanties te maken hadden, hebben ze nu één aanspreekpunt. De belangrijkste voordelen voor werkgevers zijn: (1) met één partij om tafel; (2) efficiency (het bespaart tijd en (3) de werkgever krijgt informatie over het totale aanbod aan regelingen.

Daniëlle en haar collega's kijken uit naar de lancering van de WSP-website die op korte termijn verwacht wordt. “Werkgevers kunnen ons dan nog beter vinden en kennis nemen van onze dienstverlening aan werkgevers.”

In het Sociaal dome

In het Sociaal domein moet goed worden samengewerkt met alle partners die daarin een rol vervullen. Op de foto een groep arbeidsdeskundigen van UWV tijdens een intervisiebijeenkomst aan Pasmatch Personeelsdiensten en zusterbedrijf Paswerk.

naar een betaalde baan begeleid. Daarnaast voorziet Pasmatch jaarlijks 200 tot 250 bijstandsgerechtigden van advies over vervolgstappen om uit de bijstand te komen of om maatschappelijk actief te worden. Tot slot gaat Pasmatch zich ook richten op de invulling van banen voor mensen die in aanmerking komen voor de nieuwe voorziening beschut werk in de Participatiewet. Vóór 2016 was de ambitie om tien nieuwe beschutte werkplekken te creëren.

Om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk te geleiden, moeten vaak diverse, bijkomende problemen worden opgelost. Het vinden van een betaalde werkplek is in die zin vaak het sluitstuk van een veel langer traject. Ter illustratie hiervan geven wij hieronder een case.

Case 1: De huilende vrouw

Cliënt is een 41-jarige vrouw met een zoontje van vijf jaar. Zij wordt in november 2015 opgeroepen voor een groepsintake bij Pasmatch. Ze loopt huilend uit de groep weg, omdat haar problemen haar te veel worden. Zij krijgt daarom een individuele intake. Op deze intake in februari 2016 blijkt dat er privé veel zaken spelen. De vrouw is gescheiden en wordt bedreigd door haar ex. Zij hebben anderhalf gezworven zonder vaste verblijfplaats en zijn opgevangen door verschillende Blijf van mijn Lijf huizen. De vrouw zit in de schuldhulpverlening en juli 2017 is ze hier mee klaar. Haar zoontje is geboren met een

schedelafwijking en hij heeft PDD-NOS en ADHD. Daarnaast heeft hij een trauma opgelopen door diverse gebeurtenissen, is onhandelbaar en slaapt nauwelijks. De vrouw heeft zelf een whiplash gehad en een heupcyste. Door alle zorgen is de vrouw volledig uitgeput. Zij werkte tot haar zwangerschap in de gehandicaptenzorg, maar is hiervoor afgekeurd.

December 2016 is de vrouw medisch gekeurd via Argonaut. Zij krijgt op basis hiervan het advies een urenbelasting van 20 uur per week te hanteren, na 1 jaar uit te breiden naar fulltime. Pasmatch heeft op deze grond opname in het doelgroepenregister aangevraagd. De procedure hiervoor loopt nog. Vanaf het eerste, persoonlijke contact is er maandelijks contact over de voortgang. Haar zoon krijgt EMDR-therapie en er zijn positieve veranderingen waar te nemen. Hij wordt rustiger en wordt in plaats van 6 keer nu 3 keer per nacht wakker. De moeder begint vanaf juni 2016 weer op te knappen. Ze krijgt weer energie en durft weer aan haar toekomst te denken. De vrouw doet vrijwilligerswerk bij Humanitas en bij een schuldhulpverleningskantoor. Omdat zij haar oude beroep niet meer kan oppakken wil ze graag iets doen in de hulpverlening. Vanuit Pasmatch krijgt ze toestemming een opleiding budgetcoach te volgen via Scheidegger. Ze is in februari 2017

gestart met de opleiding. Om haar werkervaring uit te breiden start zij op 23 maart bij Pasmatch een maandelijks spreekuur 'Advies Geldzake' voor cliënten die via Pasmatch een traject lopen. Het schuldhulpverleningskantoor waar ze vrijwilligerswerk doet heeft toegezegd dat - als zij haar diploma heeft - zij een contract krijgt aangeboden.

De situatie van deze vrouw en haar 5-jarig zoontje is illustratief voor de steeds vaker voorkomende multi-problematiek van cliënten.

Daarnaast biedt Pasmatch diverse activiteiten aan voor mensen met een kortere afstand tot werk. Het is belangrijk om dan een balans te vinden tussen behoeften op de arbeidsmarkt en ontwikkelingsmogelijkheden van cliënten. De 'schippers-casus' is hiervan een voorbeeld:

Case: Schippersproject

Voor een aantal mensen met een Participatiewet-uitkering van de gemeente leken er kansen op werk als rondvaartschipper te liggen als ze zouden beschikken over het zogeheten Klein Vaarbewijs. Ze waren hiervoor voldoende gemotiveerd en met overzienbare middelen zouden we hen aan passend werk kunnen helpen. Daarom zijn wij een project gestart met deze groep. Na een aantal maanden les op het gebied van varen, het halen van het vaarbewijs en het marifooncertificaat en het oefenen van sollicitatiegesprekken

“De mensen helpen elkaar en zoeken vacatures voor elkaar. Echt bijzonder.”

Monique Kooijman

Re-integratiecoach

Pasmatch Personeelsdiensten b.v.

De sociale diensten van de gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede, Spaarnwoude en Heemstede werken samen in de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ). Monique werkt als re-integratiecoach van Pasmatch voor deze IASZ. Ze helpt werkzoekenden bij alles om werk te vinden. “Wanneer iemand werkloos wordt, meldt hij of zij zich aan de poort. Als er direct een match kan worden gemaakt met een vacature, dan zorgt de intercedent daarvoor. Als er nog een training, opleiding of iets anders nodig is, dan kom ik om de hoek kijken. De gemeente geeft in zo’n geval aan dat er bemiddeling nodig is. De samenwerking met de gemeente verloopt prettig en persoonlijk, omdat de klantmanagers hun caseload goed kennen. Door de korte lijnen, kan er snel geschakeld worden.”

Het doel is om iemand zo spoedig mogelijk weer aan het werk te krijgen. Monique en haar collega’s hebben daarvoor verschillende hulpmiddelen tot hun beschikking. “In een intakegesprek wordt duidelijk om wie het gaat en wat deze persoon nodig heeft. Dat kan heel divers zijn. Soms heeft iemand alleen hulp nodig met de taal of het werken met de computer. We kunnen ook scholing inzetten en we geven trainingen. Daarin leert de klant sollicitatiebrieven schrijven en oefenen we het voeren van sollicitatiegesprekken.”

Een onderdeel hiervan is ook de empowerment. “Deze training geeft deelnemers net dat zetje om zelfverzekerder te worden over hun

eigen kunnen. De groep volgt twee keer per week training, gedurende zeven weken. Eerst waren het nog individuen, maar naarmate de tijd vordert wordt het echt een groep. De mensen helpen elkaar en zoeken vacatures voor elkaar. Echt bijzonder.”

Monique en haar collega’s geven de trainingen grotendeels zelf. “Een belangrijk onderdeel is de elevatorpitch. Je leert jezelf te presenteren en om binnen 1 minuut te vertellen wie je bent, wat je kunt en wat je wilt. Andere aspecten zijn leren hoe je om kunt gaan met afwijzingen en om realistisch te kijken naar jezelf en naar de arbeidsmarkt.”

Ze heeft nog een belangrijke sollicitatietip: “Pas bij iedere sollicitatie je profiel op je curriculum vitae aan. Vroeger had iemand één CV, maar die tijd is voorbij. Een CV is tegenwoordig maatwerk.”

Pasmatch volgt de marktontwikkelingen en gaat met de vraag mee. “Na de invoering van de Participatiewet is ons werk breder geworden. Mijn collega’s en ik zijn opgeleid tot jobcoach. De komst van garantiebannen geeft zowel werkgever als werknemer voordelen. De werkgever kan gebruik maken van premiekortingen of subsidies en voor de werknemer wordt het werk passend gemaakt. Voor ons betekent het dat we mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt bij werkgevers op de werkvloer begeleiden.”

zijn de eerste mensen eind 2016 daadwerkelijk gestart als rondvaartsloepkapitein in Amsterdam. De start van betaald werk, het einde van de uitkeringsperiode en een nieuwe fase in hun arbeidszame levens!

Wat zijn de highlights?

Het jaar 2016 werd gekenmerkt door een aantrekkelijke arbeidsmarkt. Tegenover dit gunstige effect op de kansen om mensen naar werk te begeleiden, staat een toenemende complexiteit en een groter aandeel multi-problematiek bij cliënten. Belangrijke uitdagingen in 2016

waren het voorbereiden van werkplekken als gevolg van de voorziening nieuw beschut in de Participatiewet en het bijdragen aan het realiseren van voldoende garantiebanen. Opvallend is dat de inzet van Pasmatch steeds vaker project-matig is vormgegeven.

Voorbeelden zijn de hiervoor beschreven case schippersproject en daarnaast onder meer een bouwproject en een fietsenmakers-project.

Vanuit de bedrijfsvoering van Pasmatch zijn de volgende nieuwsfeiten en mijlpalen het vermelden waard:

- Een geheel nieuwe website

gelanceerd: www.pasmatch.nl.

- De eerste Participatiemarkt georganiseerd (in samenwerking met de Openbare bibliotheek)
- Project bestandsscreening voor gemeente Haarlem
- Taalondersteuning
- Banenmarkten georganiseerd (als onderdeel van het WSP)
- Speeddates met werkgevers georganiseerd
- NOA ingezet als selectie-instrument (cliënt heeft geen mbo-diploma maar kan alleen aangenomen worden als hij aantoonbaar MBO-niveau heeft)
- Voorman aangesteld in een garantiebaan.

In het Sociaal domein

3. Werkdag b.v.

Dagbesteding gericht op persoonlijke ontwikkeling

Wat doet Werkdag?

De kernactiviteit van Werkdag betreft het organiseren en aanbieden van extramurale dagbesteding aan cliënten met uiteenlopende achtergronden. Het gaat onder meer om mensen met een licht verstandelijke handicap, om GGZ-clients en om cliënten met een maatschappelijke beperking. Werkdag organiseert op maat toegesneden dagbestedingsactiviteiten. Deze hebben voornamelijk het karakter van arbeidsmatige dagbesteding. In opdracht van de gemeente Zandvoort is het project De Verbeelding van start gegaan. Deze richt zich op dagbestedingsactiviteiten waarbij het perspectief op doorontwikkeling naar werk niet het meest belangrijk is. Werkdag richt zich op mensen uit de Wmo-doelgroep, kandidaten die door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid van Haarlem en Zandvoort worden aangedragen. Vaak is er sprake van de multi-problematiek, een combinatie van geen werk met sociale, financiële en/of psychische problemen.

Werkdag richt zich in grote lijnen vooral op de volgende drie activiteiten:

- Bieden van arbeidsmatige dagbesteding aan uiteenlopende doelgroepen.
- In het project De Verbeelding in Zandvoort betreft dit niet-arbeidsmatige dagbesteding.
- Vintage kledingzaak Vinci-Fair.

In 2015 is de aftrap gegeven voor het project De Verbeelding, op initiatief van de gemeente Zandvoort. Het project is goed van de grond gekomen. Dit project kenmerkt zich als een netwerkorganisatie waarin wordt samengewerkt met diverse partners in Zandvoort aan de ontwikkeling van een ketenaanpak voor kwetsbare burgers. Door het creëren van dagbestedings- en werkervaringssplekken kunnen cliënten uit de doelgroep van de WMO of Participatiewet leren en werken en zo mogelijk toegeleid worden naar (betaald) werk.

De kledingwinkel Vinci-Fair is gevestigd in de Haarlemse Meerwijk, onder één dak met dagrestaurant Vinci-Food van Leerwerk-bedrijven Kennemerland (Perspectief). Vinci-Fair herstelt kleding ten behoeve van de verkoop. Daarnaast worden diverse andere activiteiten ontplooid zoals het wassen en strijken van kleding, het verrichten van naaiwerk, licht administratieve klussen en hand- en spandiensten in de wijk. Met Vinci-Food wordt ingezet om voor de wijk een centrale ontmoetingsfunctie te creëren, waarmee de maatschappelijke samenhang en sociale kwaliteit van leven voor veel mensen in de wijk wordt bevorderd.

Hoe doet Werkdag dit?

Elk traject van Werkdag is gericht op maximale participatie, zo mogelijk richting werk, en bestaat uit verschillende onderdelen:

- intakegesprek en analyse van werkmogelijkheden en wensen;
- individuele (coaching-) gesprekken en tussentijdse evaluaties;
- werkgerichte scholing en persoonlijk empowerment;
- begeleid werkervaring opdoen: arbeidsmatige dagbesteding, werkervaringssplekken;
- bemiddeling naar passend (betaald) werk;
- begeleiding/ jobcoaching bij betaald werk.

De activiteiten van Werkdag spelen zich voor een belangrijk deel af op het snijvlak van de Wmo, de Wet langdurige zorg (Wlz), de Participatiewet en de sociale werkvoorziening. Er is daarom sprake van diverse samenwerkingsrelaties met (in de regio actieve) zorg- en werkinstellingen.

Vinci-Fair is een sociale onderneming en een samenwerkingsproject van Heliomare, de Hartekamp Groep, RIBW K/AM en Werkdag. Het samenwerken van medewerkers met verschillende achtergronden is binnen Vinci Fair zeer succesvol. Ook medewerkers van andere organisaties zijn welkom bij Vinci Fair. In dit project wordt, door het aanbod van arbeidsmatige dagbesteding, aan medewerkers een nieuwe kans geboden. Medewerkers leren vaardigheden aan en maken een volgende stap als de tijd rijp is. Dat kan zijn als vrijwilliger, stagiaire of betaalde kracht.

“Als die basis goed is, dan is er een wereld te winnen.”

Debby de Graaf
Directeur
Academy to Work (A2W)

“Wij zijn een opleidingsbedrijf dat is voortgekomen uit ons handels- en exportbedrijf voor bloemen en planten. Wij hebben de ervaring dat het niet altijd gemakkelijk is om de juiste, gekwalificeerde medewerkers te vinden. Mijn man Paul Kransen heeft jarenlange ervaring als hoofd logistiek op de veiling en bij andere grote concerns. Hij kent alle ins en outs en hij weet hij precies waar de knelpunten bij de werkgevers kunnen liggen.”

Kransen en zijn vrouw Debby de Graaf begonnen steeds vaker mensen te scholen en te trainen. Voor hun eigen handelsbedrijf, maar steeds vaker ook voor andere werkgevers. De Graaf: “We hebben toen Academy to Work opgericht om een antwoord te bieden aan de toenemende zorgen en klachten van werkgevers over de tijd en geld die het kost om nieuwe (tijdelijke) medewerkers in te werken. Een trainingsbedrijf dat gespecialiseerd is in vacatures rondom de bloemenveiling.”

Met praktijkgerichte opleidingen wil A2W werkzoekenden succesvol op de arbeidsmarkt terug laten keren. Dit kunnen mensen zijn met een afstand tot de arbeidsmarkt, of die vanwege hun leeftijd moeilijk aan de slag komen. “Eigenlijk maakt het ons niet uit wat voor arbeidsverleden en persoonlijk verleden iemand heeft. Cruciaal is dat iemand gemotiveerd is om te werken. Dat bepaalt voor een heel groot deel of wij hem of haar succesvol kunnen opleiden en naar werk kunnen begeleiden. We hebben mensen die vanuit de bijstand komen, mensen met een zekere beperking, maar ook Wajongers.”

Vorig jaar kwam Werkdag in contact met A2W. Werkdag zocht passend werk

voor een medewerker die tot dan toe in arbeidsmatige dagbesteding actief was. Hij was bereid en beschikbaar voor regulier, betaald werk. “Hij is nu via Werkdag en A2W aan het werk. Natuurlijk gaat dat matchen niet vanzelf, voor niemand. Maar het was de uitdaging om het te laten lukken en het is gelukt!”

Op de vraag wat er voor nodig is om zo’n samenwerking te laten slagen, antwoord Debby: “Alle partijen moeten tijd hebben en geduld opbrengen. Je moet het vertrouwen winnen van de kandidaat. Natuurlijk is werken niet vrijblijvend, maar hij moet kunnen rekenen op respect en waardering. En als die basis goed is, dan is er een wereld te winnen.”

In het Sociaal dome

In het Sociaal dome

“Onze klanten hebben een flinke afstand tot de arbeidsmarkt.”

Ronald Kaandorp
Teamcoördinator Werkdag
Werkdag b.v.

Medewerker

Met veertig jaar maatschappelijke werkervaring, waarvan een groot deel in de psychiatrie, kijkt Ronald Kaandorp in zijn werk nergens meer van op. “Mijn officiële functienamen zijn teamcoördinator, trajectbegeleider en jobcoach, maar in de praktijk ben ik een manusje van alles. Mijn werk is geen dag hetzelfde. Ik ben het eerste aanspreekpunt voor collega’s en klanten. Onze klanten zijn mensen met een gespecialiseerde zorgvraag.”

“Tachtig procent van onze doelgroep heeft al ondersteuning van een andere instantie zoals Roads, het RIBW of De Hartekamp. Om te voorkomen dat er dubbel werk wordt gedaan of dat klanten ons uitspelen (ja, dat gebeurt!) hebben we tijdens de intakeperiode meestal een driegesprek.”

Bij Werkdag wordt vooral aan de gezonde kant van iemand gewerkt. “We kijken naar de werkbasis van iemand en zoeken naar wat hij of zij nog wél kan. Soms moet er eerst nog een basis worden gelegd, bijvoorbeeld wanneer iemand nog nooit heeft gewerkt. Onze klanten hebben een flinke afstand tot de arbeidsmarkt. Via het doelgroepregister en de participatieregelingen kunnen onze klanten mogelijk wel een betaalde baan krijgen en ook behouden.”

Wanneer Pasmatch niets voor klanten kan doen, komen ze bij Werkdag. “Na de intake zijn er twee opties; als iemand geen kans heeft op een reguliere, betaalde baan, dan komt die mogelijk in aanmerking voor dagbesteding. Is er wel een kans, dan wordt het dagactivering. De naam zegt het al: mensen worden geactiveerd om te werken, als vrijwilliger, in een onbetaalde baan of meteen in een betaalde baan.”

Ronald en zijn collega’s observeren de klanten om in te schatten met wat

voor persoon ze te maken hebben. “We krijgen te maken met allerlei soorten problematiek, zoals mensen met psychische klachten of een verslavingsachtergrond. Omdat wij geen arts zijn, kunnen we bij twijfel een onderzoek laten doen. Soms krijgen klanten een ontheffing van de arbeidsverplichting. We toetsen ook het inzicht van mensen. Komen ze op tijd, hoe gaan ze met collega’s om en hoe is hun concentratie. Sommigen hebben een gameverslaving en geen normaal dag/nachtritme. Daar werken we dan eerst aan.”

Als iemand een goede basis heeft, zijn er meer plaatsingsmogelijkheden. “Binnen Werkdag en onze aanverwante bedrijven beschikken we over een enorm netwerk om mensen aan werk te helpen. Iemand die heel handig is, zit misschien bij Wielwerk op zijn plek. Een ander komt beter tot zijn recht bij Kringloopwarenhuis Snuffelmug. Iemand plaatsen is echt maatwerk. Daarom hebben we contacten met Buurtbedrijven, werkgevers, Pasmatch en nog veel meer organisaties.”

Een gebeurtenis uit 2016 die hij niet snel zal vergeten, is een door medewerkers georganiseerd visuitje. “Er is jaarlijks een klein potje beschikbaar om iets leuks te doen. Op de recycle-afdeling wilden ze een weekend vissen. Samen met mijn manager heb ik de inschatting gemaakt of dat zou kunnen. We hebben hen ons vertrouwen gegeven en hen gewezen op hun verantwoordelijkheid. Met zeven man vertrokken ze naar Zeeland om te vissen en ik bleef het hele weekend stand-by. De jongens stuurden me steeds leuke foto’s. Ze hebben het geweldig gehad en als dank hebben ze mijn hele kantoor versierd met ballonnen.”

Te veel tekst

Werkdag voert zijn taken uit met totaal 18 medewerkers (12 fte), waarvan de meeste in de functies activiteitenbegeleider, do-cent en jobcoach.

Welke resultaten levert het op?

In 2016 heeft Werkdag uiteindelijk 270 cliënten bediend met uiteenlopende vormen van zinvolle dagbesteding. Dat is duidelijk meer dan in 2015, toen 243 cliënten zijn voorzien van passende dagbesteding.

Een ander belangrijk resultaat is dat Werkdag er in 2016 in is geslaagd om door inzet van individuele begeleiding en jobcoaching diverse mensen uit de WMO naar betaald werk te begeleiden. Het naar werk begeleiden is voor Werkdag overigens niet altijd een wenkend perspectief. Voor een deel van de cliënten is dit niet of nog niet aan de orde. De uitdaging voor Werkdag is dan om een zodanige dagbesteding aan te bieden, dat de cliënt alsnog voldoende wordt uitgedaagd en zich kan ontwikkelen.

Een gunstige trend hierbij is, dat het aandeel arbeidsmatige dagbesteding op het totale aantal dagbestedingsplekken toeneemt. De stap van dagbesteding naar (al dan niet betaald) werk wordt zo kleiner en dus minder lastig te overbruggen. Met name vanuit Haarlem, Zandvoort en Haarlemmermeer is het aantal aanmeldingen voor arbeidsmatige dagbesteding toegenomen.

Werkdag richt zich verder niet alleen op mensen met een WMO-indicatie. In 2016 zijn er bijvoorbeeld acht kandidaten met een WLZ-indicatie en 23 andere kandidaten buiten de muren van Werkdag aan het werk en binnen het Kringloopwarenhuis De Snuffelmug.

Wat zijn de highlights?

De locatie Vinci Fair is doorontwikkeld en verhuisd naar Kringloopwarenhuis Snuffelmug in de Haarlemse wijk Schalkwijk. Deze (voor Werkdag nieuwe) locatie wordt hét centrum in Haarlem waar kandidaten kunnen werken en worden getraind om in een winkel te staan, maar ook mee te draaien in een sociale onderneming met allerlei verschillende bedrijfsfacetten. Door deze unie-ke samenwerking tussen Snuffelmug en Werkdag wordt er meer werk gerealiseerd in de wijk met passende begeleiding. De Werkdag activiteiten op deze locatie zullen onder de naam Werk & TrainingsCentrum Snuffelmug draaien. De betrokken organisaties Hartekamp, RIBW, Heliomare hebben aangegeven dat zij de samenwerking zullen blijven voortzetten.

Een andere highlight van 2016 is dat Werkdag voor een groot aantal kandidaten het Doelgroepenregister heeft aangevraagd en verkregen. Daarmee kunnen de kandidaten binnen bedrijven passende ondersteuning krijgen.

Positief is verder dat De Verbeelding Zandvoort in september een vaste partner is geworden voor de ontwikkeling van het lokale dienstencentrum De Blauwe Tram. Het Buurtbedrijf De Verbeelding is gestart in de Blauwe Tram, van waaruit het werk realiseert als eerste opstap voor kandidaten in de richting van werken bij de ondernemers in Zandvoort.

Een vierde positieve ontwikkeling die het vermelden waard is, is dat Werkdag en de Sociale Wijkteams Haarlem, Zandvoort en Haarlemmermeer meer gebruikmaken van de ondersteuning die Werkdag biedt. Daarnaast maakt Werkdag voor kandidaten vaker gebruik maken de expertise van de Sociale Wijkteams voor andersoortige ondersteuning en zorg.

In het Sociaal dome

In het Sociaal dome

4. Leerwerkbedrijven Kennemerland b.v.

Perspectief voor risicojongeren

Wat doet Perspectief?

Leerwerkbedrijven Kennemerland is ontstaan uit de leerwerkbedrijven die voorheen lange tijd bekend stonden als de leerwerk-bedrijven van Bureau Jeugdzorg Noord-Holland. Deze leerwerkbedrijven hadden een belangrijke functie in de aanpak gericht op het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De doelgroep bestond en bestaat nog steeds voornamelijk uit jongeren die de school hebben verlaten of dreigen te verlaten, geen diploma en/of startkwalificatie bezitten en geen uitzicht hebben op regulier werk. Feitelijk bieden de leerwerkbedrijven een laatste kans aan deze jongeren om duurzame zelfredzaamheid te realiseren. Door de heroriëntatie op de haar kerntaken, was Bureau Jeugdzorg genoodzaakt de leerwerkbedrijven over te dragen. Sinds 1 januari 2011 zijn de leerwerkbedrijven actief onder de paraplu van eerst Paswerk en momenteel Werkpas Holding. De vennootschap Leerwerkbedrijven Kennemerland werkt onder de handelsnaam Perspectief (Leerwerkbedrijven).

Perspectief bestaat vijf zelfstandig functionerende ondernemingen:

- Restaurant De Ripper
- Restaurant De Kloosterkeuken
- Vinci-Food
- Bouwbedrijf De Adriaan
- Scheepswerf De Chinook.

Daarnaast worden jongeren opgeleid binnen de zorg en de groenvoorziening. Voor deze laatste branches is geen zelfstandig

leerwerkbedrijf opgericht, maar zijn samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Amie (aanbieder van zorg in het zuiden van Kennemerland) en Paswerk Groen. Met deze grote diversiteit aan soorten leerwerkbedrijven, kan Perspectief in beginsel aan de meeste jongeren een traject bieden dat voldoende aansluit bij hun interesses en kwaliteiten.

1. De onderwijscomponent;
2. De zorgcomponent (inclusief nazorg);
3. De werkervaringscomponent;
4. De arbeidsmarkttoeleidingcomponent.

Hieronder wordt elke component concreet uitgewerkt.

Component onderwijs

De dagbesteding van de Perspectief-jongeren is bij aanvang van een traject vaak problematisch.

Perspectief had in 2016 gemiddeld circa 60 jongeren in traject.

Leerbedrijf	In traject 1-1-2016	Deelnemers instroom	Deelnemers totaal in 2016	Deelnemers uitstroom	In traject 31-12-2016
De Adriaan	12	6	18	11	7
Chinook	13 (2**)	7 (2**)	20 (4**)	6 (3**)	14 (1**)
Kloosterkeuken	12	8	20	8	12
Vinci-Food	5	10	15	8	8*
De Ripper	14	9	23	11	16*
Groen	1	2	3	2	1
Zorg	3	1	4	2	2
Totaal	60	43	103	45	85

* Twee jongeren van Vinci-Food zijn doorgestroomd naar een mbo-traject binnen De Ripper.

** Betreft certificeringstrajecten.

Hoe doet Perspectief dit?

De werkwijze van de leerwerkbedrijven van Perspectief bestaat uit de gecombineerde inzet van de volgende vier componenten:

Deze jongeren hebben weinig of verkeerde vrienden, een verkeerd dag- en nachtritme en vaak justitieproblemen. Door het middel onderwijs in te zetten volgt aan het einde van de trajectperiode van de jongeren een diploma en/of startkwalificatie, zodat de jongeren

toegang kunnen krijgen tot werk en zo hun leven een positieve wending kunnen geven.

Component zorg

Op het terrein van (geestelijke en fysieke) gezondheid is bij aanvang van een traject in de meeste gevallen sprake van beperkte zelfredzaamheid. Door de zorgstructuur, inclusief de nazorg die de jeugdhulpverleners van Perspectief aan kunnen bieden, ver-schuift het accent op dit domein naar dat van: voldoende redzaam. Perspectief biedt ook trainingen in het kader van zorg. Het gaat onder meer om trainingen gericht op verslaving (Brijder), op agressie (de Waag), het versterken van sociale vaardigheden en het verminderen van faalangst.

Component werkervaring

De kern van een traject bij Perspectief bestaat uit directe training in het kader van werknemerschap. Jongeren doen ervaring op met 'echt werk' in de praktijk van een realistische bedrijfscultuur. Zij gaan aan de slag onder directe leiding van ervaren leer-meesters en leren op deze manier een vak.

Component Arbeidsmarkttoeleiding

Bij aanvang van een traject is er vaak sprake van geen of onvoldoende inkomen. Bij het afsluiten van de trajectperiode stroomt het overgrote deel van de jongeren uit naar werk met inkomen.

Perspectief voert zijn taken uit met totaal 16 medewerkers (14 fte),

waarvan de meeste in de functies docent, leermeester en medewerker jeugdhulp.

Welke resultaten levert het op?

De integrale inzet van de hiervoor toegelichte 'werkzame ingrediënten' (onderwijs, zorg, werkervaring en arbeidstoeleiding) vormt de

de inzet van ervaren leermeesters, docenten en jeugdhulpverleners gewerkt aan het weer op de rit krijgen van het leven van probleemjongeren. Perspectief is succesvol in deze ambitie. Ruim 75 procent van alle uitgestroomde jongeren in 2016 stroomde uit richting werk of school.

Leerbedrijf	Uitstroom totaal	Uitstroom werk/school	Uitstroom re-integratie
De Adriaan	11	7	4
Chinook	6	5	1
Kloosterkeuken	8	6	2
Vinci-Food	5	3	2
De Ripper	11	10	1
Groen	2	1	1
Zorg	2	2	0
Totaal	45	34	11

Leerbedrijf	Niveau 1	Niveau 2	Certificaat	VCA	Heftruck & hijsbewijs	Lasdiploma
De Adriaan	4	1				
Chinook		2		1	13	4
Kloosterkeuken	3	2	2			
Vinci-Food						
De Ripper	4	4				
Groen			1	1		
Zorg		2				
Totaal	11	11	1	2	13	4

basis voor duurzame re-integratie van probleemjongeren die anders waarschijnlijk structureel zouden uitvallen uit school en arbeidsproces. Feitelijk wordt met

In 2016 hebben de in traject genomen jongeren in totaal 42 diploma's en certificaten behaald, waaronder VCA en erkend lassen.

In het Sociaal dome

Trots op onze
leerlingen!

In het Sociaal dome

“Deze doelgroep jongeren verdient het heel erg dat we ons allemaal ook voor hen inzetten.”

Govert van Bezooijen

Locatiedirecteur
ROC Nova College

“Wij zijn als Nova College verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van het mbo-onderwijs in deze regio. Dat geldt voor alle opleidingen die op einddiploma’s zijn gericht. Daaronder vallen ook de opleidingen voor de jongeren die onder Perspectief vallen op mbo-1 en mbo-2 eindniveau. Concreet gaat het dan om de opleidingen hout bij Bouwbedrijf De Adriaan, constructie bij Scheepswerf De Chinook en horeca bij de restaurants De Kloosterkeuken en De Ripper. Drie soorten opleidingen op vier verschillende locaties.”

De Perspectief opleidingen vallen uiteen in vier componenten. De meest in het oog springende is natuurlijk de praktijkopleiding. “Deze wordt door de leermeesters van Perspectief gegeven op de eigen locaties. Kleinschalig, met ervaren leermeesters, heel erg hands on leren en werken en met goede begeleiding. Daarnaast is er een zorgcomponent, want het gaat om jongeren die een indicatie hebben. Ze hebben extra aandacht, begeleiding en soms wat controle nodig. Hiervoor biedt Perspectief maatschappelijk werk, toegespitst op jongeren, want dat is wel iets anders dan volwassenen.”

Als derde onderdeel wordt het Algemeen Vormend Onderwijs gevolgd. Van Bezooijen: “Dit gebeurt door docenten van het Nova College. Het gaat dan om Nederlandse taal, rekenen, loopbaan en burgerschap. Dit volgen de leerlingen op een reguliere schoollocatie van het Nova College. En als laatste wordt ook studie- en loopbaanbegeleiding geboden door het Nova College.”

Al met al is het een heel pakket. Het vergt bovendien een uitstekende samenwerking met alle partijen. Dan gaat het natuurlijk om Perspectief en

Nova College, maar ook indirect om de gemeenten. De Nova directeur praat er niet om heen. Het was zijn inziens in de afgelopen jaren werkenderwijs zoeken naar de juiste samenwerking en taakverdeling. “Er is hard gewerkt en het werpt zijn vruchten af. Perspectief heeft heel betrokken medewerkers die dicht bij de jongeren staan. De leerwerkbedrijven hebben zich bewezen als goed onderdeel van de hele onderwijsinfrastructuur. De prestaties zijn goed. Er is weinig schooluitval en een hoge diplomascore.”

Op de vraag of Perspectief bijzonder is in het land, zegt de schooldirecteur: “Je hebt in meerdere steden en regio’s samenwerkingsverbanden in de vorm van leerwerkbedrijven, maar Perspectief is zeker een van de pareltjes daartussen. We mogen allemaal - beroepsonderwijs, overheid en betrokken professionals wel trots zijn op deze vorm van praktijkgericht onderwijs. Deze doelgroep jongeren verdient het heel erg dat we ons allemaal ook voor hen inzetten. Wij willen er voor zorgen dat ze met zelfstandigheid, zelfvertrouwen en een erkend mbo-diploma naar werk en een beter leven door kunnen gaan.”

Belangrijker nog dan deze diploma's en certificaten, is het feit dat jongeren vanuit een kansloze positie er toch in slagen om een opleiding of cursus met goed gevolg te doorlopen en mede daardoor enorm winnen aan geloof in eigen kunnen. Zij zien ook dat doorzetten loont. Dit alles betaalt zich terug in veel betere kansen op werk en een goede toekomst.

Wat zijn de highlights?

2016 is voor Perspectief een turbulent jaar geweest, zowel in operationeel als in educatief opzicht. De brand in het bedrijfspand in IJmuiden waar ook scheepswerf

De Chinook gevestigd was, heeft voor de metaal- en bouwopleiding veel flexibiliteit en aanpassingsvermogen gevraagd van de deelnemers en van het personeel. Beide opleidingen waren binnen twee weken weer operationeel met een aangepast lesprogramma. De deelnemers konden ook binnen een maand weer hun praktijkprogramma oppakken, die tijdens de verhuizing en herinrichting op een nieuwe vestiging voortgezet werd.

De verbouwing van restaurant De Ripper heeft een maand langer geduurd dan was geprognosticeerd. Ook hier was voorzien in een alternatief educatief programma.

Voor het theoretische gedeelte van het lesprogramma was dit eenvoudig in te vullen, voor de praktijkopdrachten en –ervaring is onder andere in samenwerking met ons andere restaurant De Kloosterkeuken een aangepast programma ontwikkeld.

In 2016 hebben in totaal 103 verschillende leerlingen deelgenomen aan een Perspectief opleiding. 45 deelnemers zijn in dit jaar uitgestroomd, waarvan 34 naar werk of een vervolgopleiding in het reguliere onderwijs. In totaal zijn er 43 mbo- en vakdiploma's behaald.

“Wij bieden jongeren vaak een laatste kans.”

Renée Heijne
Maatschappelijk begeleider
Leerwerkbedrijven
Kennemerland b.v.

Voor jongeren van 16-27 jaar die in het reguliere onderwijs zijn uitgevallen, biedt Perspectief nieuwe opleidingsmogelijkheden. Renée Heijne is een van de trajectbegeleiders die deze trajecten monitort. “De jongeren hebben allemaal een andere achtergrond en er zijn altijd obstakels. Bij ons krijgen ze hulp bij het overwinnen van hun problemen. Onze aandacht gaat uit naar drie belangrijke componenten: leren, werken en zorgen.”

Tijdens een voortraject wordt de situatie van de jongere in kaart gebracht. “Als hij of zij nog thuis woont, praten we met de jongere, de ouders of verzorgers en met de verlatende school. Maar soms gaat het om jongeren met een verslavings- of misbruikachtergrond of hebben ze op straat rondgezworven. De meesten moesten veel te vroeg zelfstandig zijn. Ze verdienen nog een kans, want het ligt er in het leven maar net aan waar je wiegje heeft gestaan.”

Dat maakt het werk voor Renée heel afwisselend, maar niet altijd makkelijk. “Het is een pittige doelgroep, maar ik werk heel graag met jongeren. Ik spreek hun taal, ik bied ze een luisterend oor en ik zoek naar de hulpvraag. Er speelt een diversiteit aan problemen. Het is uitdagend werk waarbij je ook tegen maatschappelijke of politieke zaken aanloopt. Anticonceptie bijvoorbeeld zit niet in het basispakket. Of een jongere is geplaatst in een leerwerktraject, maar heeft nog een reclasseringsmaatregel aan zijn broek hangen. Ik help ze te onderzoeken wat wel en niet kan.”

Renée begeleidt onder meer de jongeren die via een leerwerktraject bij Scheepswerf De Chinook en bij Restaurant De Kloosterkeuken werken. “De combinatie van leren en

praktijkervaring opdoen, werkt voor de meeste jongeren goed. Natuurlijk zijn er weleens conflicten en daarbij heb ik een coachende rol tussen de jongeren en mijn collega's, de leermeesters en docenten. Puber zijn is voor een gewone jongere al een uitdaging en met deze zorgleerlingen houden we daar extra rekening mee. Ze leren op tijd te komen en om echt te leren en te werken. Maar we ondersteunen ze ook bij vragen als: ‘Hoe houd je je slaapritme’ en ‘Hoe zorg je goed voor jezelf’. Een compliment geven wanneer het goed gaat, hoort daar ook bij, want dat vergroot hun zelfvertrouwen.”

Veel voldoening haalt ze uit de geslaagde trajecten. “De jongeren die uitstromen met een diploma of die een baan elders vinden, maken het extra de moeite waard. Het gaat niet alleen om het diploma of de baan, hun levensles zit vooral in de weg daar naar toe.”

5. Werkbedrijf Haarlem b.v.

Kringloopcentra en buurtbedrijven

Wat doet Werkbedrijf Haarlem?

Het Werkbedrijf Haarlem is ultimo 2014 opgericht en daarmee de jongste loot aan de stam van Werkpas Holding.

Het Werkbedrijf Haarlem bestaat uit de volgende onderdelen:

- Sorteren van kleding;
- Haarlems Kringloopcentrum Snuffelmug;
- Fietsdepot Haarlem;
- Buurtbedrijf Haarlem-Oost en Schalkwijk.

Het kringloopbedrijf biedt werkgelegenheid aan een brede doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De doelstelling is om de afstand tot de arbeidsmarkt van deze mensen te verkleinen door middel van ondersteuning, training of het bie-den van een baan. Dit laatste is alleen het geval, indien iemand een Wsw-indicatie heeft. De verschillende onderdelen vervullen ook bredere, maatschappelijke functies. Zo heeft Snuffelmug ook een rol als ontmoetingsplek voor buurtbewoners.

De kledingsorteeractiviteiten zijn ultimo 2014 van start gegaan. De opgehaalde en aangeleverde volumes vormen mede de basis voor het kringloopcentrum. Voor het verzamelen van de benodigde kleding wordt samengewerkt met Spaarnelanden, die de kleding binnen de gemeente Haarlem ophaalt.

De Buurtbedrijven Haarlem-Oost en Schalkwijk (samen Buurtbedrijf Haarlem) zijn vormgegeven in een samenwerkingsverband met de woningbouwcorporaties Ymere, Pré Wonen, Elan Wonen en de gemeente Haarlem. Het Buurtbedrijf Haarlem is een organisatie die de sociale activering en leefbaarheid in de wijk stimuleert. Het richt zich op het begeleiden van mensen die de verbinding met de samenleving (vooral als het gaat om werk) zijn kwijtgeraakt en daardoor tussen wal en schip vallen. Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt leven vaak in een sociaal isolement. Daarbij is er vaak sprake van multi-problematiek, oftewel een stapeling van laaggeletterdheid, verslavingsproblemen, financiële kwesties en/of psychiatrische stoornissen.

De buurtonderneming is effectief in de zin dat de medewerkers een prettige werkomgeving wordt geboden waarin zij zich goed kunnen ontwikkelen. In 2015 hebben drie medewerkers na een langdurig verblijf in de bijstand via het buurtbedrijf een reguliere baan gevonden. Vier medewerkers met een zware verslavingsachtergrond zijn mede door het werk bij het Buurtbedrijf Haarlem weer helemaal op de positieve weg terug.

Het Buurtbedrijf Haarlem is actief in Haarlem-Oost en Schalkwijk. De buurtonderneming bestaat uit twee onderdelen:

- Een wijkteam;
- Een dienstenteam.

Het wijkteam werkt voor bedrijven, instellingen en maatschappelijke organisaties tegen een marktconform tarief. Activiteiten richten zich op de openbare ruimte en het bevorderen van leefbaarheid en het veiligheidsgevoel van wijkbewoners. Het wijkteam werkt onder meer in opdracht van woningcorporaties. Het dienstenteam voert klussen uit voor particulieren in Haarlem-Oost en Schalkwijk. Het gaat vaak om werkzaamheden in en om het huis, zoals tuinonderhoud, doe het zelf-kluswerk, computerhulp en hulp bij verhuizingen. Buurtbedrijf Haarlem is opgericht om op langere termijn financieel zelfstandig te kunnen opereren door - naast de gegarandeerde werkzaamheden van de opdrachtgevers - ook opdrachten voor derden uit te voeren. Dit eindperspectief is geen vaststaand gegeven. Op dit moment wordt nagedacht over een doorontwikkeling naar een positionering als sociale onderneming, die op het snijvlak van de Participatiewet, de Wmo en de nieuwe Woningwet een belangrijke maatschappelijke rol vervult voor de medewerkers en de bewoners van Haarlem-Oost en Schalkwijk

Hoe doet Werkbedrijf Haarlem dit?

De verschillende onderdelen van het Werkbedrijf Haarlem kennen elk een eigen organisatie en werkwijze. Voor het kringloop-centrum is het belangrijk dat voldoende burgers of instanties goederen voor hergebruik aanbieden. Werkbedrijf Haarlem

“Onze samenwerking levert in de eerste plaats sociale werkgelegenheid in de Haarlemse regio op.”

Kasper Beek
Directeur
Stichting All 4 Africa

Kasper Beek kwam voor zaken in meerdere Afrikaanse landen. Hij zag met eigen ogen hoe weinig middelen er voor de dagelijkse levensbehoeften beschikbaar zijn. Het is een dagelijkse strijd om eten en drinken. “Als je daar als westerling rondloopt, dan kan het niet anders of je wilt zelf iets bijdragen. Dat kan op meerdere manieren. Ik werk in de kledingbranche. Daarom lag iets op dat gebied voor de hand. Ik heb toen de stichting All 4 Africa opgericht. Heel concreet gebruikte, maar goed bruikbare kleding in Nederland inzamelen en zorgen dat het rechtstreeks bij de mensen in Gambia komt die daar behoefte aan hebben.”

De stichting werkt nauw samen met basisscholen over het hele land. “Wij houden bij de kledingseizoenwisselingen, dus elk voorjaar en elk najaar, een inzamelingsactie. Kinderen van die scholen zamelen in en nemen het mee naar de scholen. Alles komt in rolcontainers bij Haarlems Werkbedrijf in Cruquius binnen. Dat gaat om 500 tot 1.000 kilogram per school. Daarvan is meer dan 80% kinderkleding.”

Alle ingezamelde kleding wordt gesorteerd in verschillende segmenten. Winterkleding wordt verkocht en de opbrengsten hiervan zijn ter dekking van de out-of-pocket kosten van de stichting. “Wij draaien volledig op vrijwilligers en hebben minimale kosten. De grootste kostenpost bestaat uit transport via zeecontainers. Het grootste deel is zomerkleding die beschikbaar is voor Gambia. Dit gaat rechtstreeks via ons eigen distributie naar weeshuizen, kindertehuizen en basisscholen.

De voor de hand liggende vraag is natuurlijk wat de samenwerking van Stichting All 4 Africa en Haarlems Werkbedrijf maatschappelijk oplevert. Kasper Beek is hier heel

positief over. “Die samenwerking levert in de eerste plaats sociale werkgelegenheid in de Haarlemse regio op. Chauffeurs, sorteerders en indirect ook medewerkers van Snuffelmug werken aan dit project. Ze kunnen hun persoonlijke vaardigheden heel goed inzetten. Zij halen hier heel veel voldoening uit.”

De directeur van All 4 Africa legt direct ook de link met de circulaire economie. “Onze rijke economie levert restspullen op die vaak nog heel erg bruikbaar zijn. Maar dan moeten we dat wel structureel en professioneel organiseren. Ons inzamel- en sorteersysteem werkt door de goede samenwerking van al die scholen, Haarlems Werkbedrijf en onze stichting heel erg goed. Daarmee verhoog je het hergebruik van deze kleding enorm. Nog even afgezien van de ontwikkelingskant, want we helpen heel veel kinderen in Gambia aan heel goed bruikbare kleding.”

In het Sociaal dome

In het Sociaal dome

sor-teert de goederen, herstelt deze als dit nog mogelijk en verantwoord is en biedt de goederen dan aan voor verkoop. Trefwoorden zijn hergebruik en duurzaamheid. Wat niet kan worden verkocht, wordt gescheiden naar grondstoffen en door Spaarnelanden verwerkt.

Haarlems Werkbedrijf voert zijn taken uit met 5 medewerkers (5 fte) management/staf en meer dan 50 medewerkers uit verschillende doelgroepen (Wsw, dagbesteding, leerwerktrajecten en vrijwilligers).

Welke resultaten levert het op?

Er is in 2016 hard gewerkt door Werkbedrijf Haarlem en dat heeft ook belangrijke en zichtbare resultaten opgeleverd. Een zichtbaar resultaat is dat een groot kringloopcentrum is opgezet en wordt gerund met een kleine groep mensen met relatief weinig ervaring op het gebied van kringloop en retail. De aanlevering van goederen is ook in rap tempo op gang gekomen. De inzet is om - naast de omvang van het aanbod - ook een zo goed mogelijke kwaliteit te bieden. De activiteiten dragen substantieel bij aan sortscheiding en hergebruik van gebruikte goederen in de gemeente Haarlem.

Andere heel tastbare resultaten betreft de investeringen in medewerkers, die voor de betreffende medewerkers én voor het bedrijf belangrijk zijn geweest. Zo heeft Werkbedrijf Haarlem in korte tijd diverse medewerkers zonder voorkennis van de be-

treffende werksoort kunnen opleiden tot gedegen krachten met kennis van zaken. Mede door deze investeringen en een relatief hoge mate van zelfredzaamheid, kan de begeleiding door professionals relatief beperkt blijven. Daarnaast biedt Werkbedrijf Haarlem werk aan Wsw-medewerkers die vanuit de beschutte activiteiten van Paswerk de sprong naar detachering nog niet konden maken. Binnen de context van Werkbedrijf Haarlem b.v. is dit wel succesvol gebleken en is op individueel niveau veelal sprake van een grote sprong in persoonlijke ontwikkeling.

Enkele voorbeelden kunnen dit op treffende wijze illustreren. Zo is bij de kledingsorteeractiviteiten een medewerker met Asperger (een autisme variant) werkzaam die in het afgelopen jaar de afdeling gedeeltelijk is gaan coördineren. Voorheen was deze collega vooral gericht op de uitvoering van één specifieke taak zonder bijkomende coördinerende taken. Daarnaast is bij dagbesteding een deelnemer actief die zich heeft doorontwikkeld tot voorvrouw. Ook bij het kringloopcentrum is er kans dat deze ontwikkeling zich op korte termijn zal voordoen.

Wat zijn de highlights?

Hieronder geven wij een beknopte toelichting op de belangrijkste activiteiten van Werkbedrijf Haarlem b.v.

Snuffelmug

De Snuffelmug is een

kringloopwinkel en tegelijk leer-/werkbedrijf waar zo veel als mogelijk mensen werken met een afstand tot de arbeidsmarkt. Sinds de opening in 2015 is het aantal mensen dat hier werkzaam is verviervoudigd. Snuffelmug hergebruikt goederen en materialen, kleding en (door omwonenden aangeboden) huisraad. Het doel is om zoveel mogelijk te verkopen in de winkel of duurzame grondige scheiding in diverse (recycling-) stromen. Het duurzaam hergebruik van huisraad en textiel binnen de gemeente Haarlem groeit. De Haarlemse burgers weten Snuffelmug goed te vinden. De aanvoer van goederen is in 2016 met 20 procent toegenomen. Naast het verkopen van goederen en producten is er in de Snuffelmug nog een koffiecorner, een kaarsenmakerij en een naaiatelier te vinden. In maart 2016 is Computer Passie overgenomen van het RIBW; deze heet nu Digimug. Dit is een afdeling waar we computersoftware en -hardware repareren en ook pc's samenstellen. Door het integreren van deze afdeling in Snuffelmug is tevens de controle en reparatie van andere elektrische apparaten geborgd. In oktober 2016 zijn de winkelactiviteiten van Vinci Fair overgenomen; deze worden nu uitgevoerd in de Snuffelmug. Zowel het kaarsenmakerij, de Digi-mug en Vinci Fair worden ingevuld door zusterbedrijf Werkdag. In het naaiatelier worden producten vervaardigd van onder meer oud textiel en restanten zeil van bedrijven. Ook maken we in opdracht van bedrijven

nieuwe producten. We hebben 5 nieuwe klanten mogen aansluiten in 2016. Door onder andere de integratie van 2 afdelingen werken er nu ruim 45 mensen vanuit een dagbestedingstraject bij de Snuffelmug. Ook hebben we 6 vrijwilligers die ons ondersteunen in allerlei werkzaamheden. We bieden tijdelijke leer- werkplekken voor mensen met een (taal)achterstand, waarvan er nu circa 5 zijn ingevuld.

Kleding sorteren

Wekelijks wordt er 12 ton textiel uit de gemeente Haarlem verwerkt. Daarnaast zo'n 3 ton vanuit andere gemeenten of kledingbanken. Dit levert werkgelegenheid aan circa 12 mensen met een Wsw-indicatie. De kleding wordt gesorteerd naar behoefte en kwaliteit. Kleding en schoeisel van excellente kwaliteit wordt verkocht in de Snuffelmug. De

overige, gesorteerde en draagbare kleding en schoeisel worden in 'fracties' binnen Nederland verkocht aan Nederlandse sorteercentra of andere instellingen. Er is ook een samenwerking met de Stichting All 4 Africa, gebaseerd op kinderkleding. Poetslappen en bruikbare materialen worden hergebruikt en bijvoorbeeld door het naaiatelier omgezet in nieuwe producten. Niet bruikbare en ernstig vervuilde kleding wordt door Spaarnelanden verwerkt. In 2016 is geïnvesteerd in een sorteermachine die gebruikt wordt voor het ontvangen van grote ladingen textiel. Hierdoor zijn er grote, ergonomische verbeteringen bereikt.

Fietsdepot Haarlem

Dagelijks worden er circa 30 verkeerd geparkeerde fietsen door de afdeling Handhaving

Gemeente Haarlem naar het fietsdepot gebracht. Alle fietsen worden geregistreerd. Hier vindt een check plaats of de fiets als gestolen staat gemeld. De fietsen worden opgeslagen in het depot. Fietseigenaren kunnen hun fiets binnen drie maanden ophalen voor € 25,- of laten thuis brengen voor € 35,-. Fietsen die binnen 3 maanden niet zijn opgehaald worden door de gemeente verbeurdverklaard en zijn dan eigendom van het fietsdepot. De overgebleven fietsen worden gescheiden in fracties. Fietsen worden binnen Paswerk opgeknapt en verkocht via Snuffelmug, aan AZC's en aan andere instanties. Fietsen van andere kwaliteitsniveaus worden aangeboden aan bedrijven. Het fietsdepot is een uitstekend passende activiteit, die aantoonbaar werk levert aan een substantieel aantal mensen uit de doelgroep.

“De winkel heeft ook een sociale functie in de wijk.”

Monique Raatsie

Winkelmedewerker Snuffelmug
Werkbedrijf Haarlem b.v.

Monique is al vanaf het begin betrokken bij kringloopwarenhuis Snuffelmug in Schalkwijk (Haarlem). “Toen we twee jaar geleden begonnen was er nog niets. Er stonden alleen een paar houten wanden. Samen met een groep collega’s heb ik meegeholpen om de winkel vorm te geven. We hebben de winkel opgebouwd en ingericht. Dat was heel hard werken, maar ontzettend leuk om te doen. De een zorgde voor de kleding, iemand anders deed klein huishoudelijk of meubels en ik hield me bezig met het inrichten van de speelgoedhoek.”

Op de locatie Cruquius werd de kleding gesorteerd en in vuilniszakken gestopt. “Dan kwam er een hele vrachtwagen met een enorme lading kleding binnen, waardoor het magazijn helemaal gevuld was met opgestapelde zakken. Natuurlijk wel met een breed pad ertussen voor de veiligheid.”

Het was een mooie tijd en sindsdien hebben veel Haarlemse muggen hun weg gevonden naar Snuffelmug. “We hebben veel vaste klanten, waar we interactie mee hebben. Zoals de Fransman die mij net gedag zei. Hij kent plekken in Frankrijk die ik ook ken, dus dat klikte meteen. Je leert mensen echt kennen. De winkel heeft ook een sociale functie in de wijk. Voor € 1,- kun je bij ons een goede kop koffie drinken en er nog een luxe tijdschrift bij lezen ook. Nee, de Weekend en de Privé liggen hier niet.”

De winkel oogt licht en opgeruimd. Terwijl we er door heen lopen, krijgt Monique een compliment van een klant, omdat hij vindt dat het assortiment vinyl platen zo goed gesorteerd is. “Dat heb ik niet gedaan hoor, maar het is wel iets waar we allemaal op letten. Er werken hier heel veel mensen, zoals de mensen van dagbesteding. Van hen krijgen we ontzettend veel hulp.

Ook werken er vrijwilligers. Zag je net de kinderafdeling? Alle boeken zijn gesorteerd, daar zijn we echt heel trots op.”

Monique past wegens gezondheidsklachten niet meer in het reguliere arbeidsproces. Bij Snuffelmug voelt ze zich in haar element. “Ik ben iemand die bezig moet zijn en kom bijna altijd een uur te vroeg op mijn werk. Dan drink ik koffie en praat met mijn collega’s. Wat werk betreft, doe ik alles, behalve magazijnwerk. Het is de bedoeling dat iedereen allround is, maar in de praktijk werkt dat niet zo.”

Ze laat een vitrine zien met mooie en bijzondere artikelen. “Voorheen organiseerden we daar een veiling voor, met als resultaat dat de handelaren er met de spullen vandoor gingen. Nu doen we het anders. We organiseren een loterij en de artikelen hebben een vaste prijs. Als je interesse hebt, doe je mee en als je geluk hebt, word jouw naam getrokken. Kijk maar eens op Facebook, daar wordt de loterij aangekondigd.”

Gisteravond had ze nog een werkoverleg met haar collega’s. “Zes keer per jaar is er werkoverleg en dat is voor ons geen straf. Een paar Turkse collega’s koken de heerlijkste Turkse hapjes en salades en we hebben altijd veel plezier.”

Maatschappelijk jaarverslag 2016 Werkpas Holding b.v.

Cruquius, april 2016

Het Maatschappelijk jaarverslag 2016 is een informatieve uitgave van Werkpas Holding voor aandeelhouders, bestuurlijke relaties, samenwerkingspartners, medewerkers en andere belangstellenden. Verspreiding op basis van controlled circulation. Oplage 250.

Productie

Redactie: Herbert ter Beek, Mariëtte Peperkamp, Rob Wieleman

Eindredactie & productiebegeleiding: Afdeling communicatie

Fotografie: René Vervloet, Lotte Koster, Jur Engelchor, Reinder Weidijk,

Jeroen van der Ham, Harry Herman, Rob Wieleman, e.a.

Ontwerp & grafische productie: Paswerk Grafisch

Verspreiding: Business Post Kennemerland

Copyright

De uitgever behoudt zich alle rechten voor. Aan de inhoud van dit jaarverslag is de uiterste zorg besteed, maar de uitgever kan helaas niet instaan voor de juistheid en volledigheid.

Contact

Werkpas Holding

Spieringweg 835, 2142 ED Cruquius

Postbus 297, 2130 AG Hoofddorp

023 54 34 767

